

Verzonden 5 november 2020

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/19/29926 083
Documentnummer: 213137
Datum: 5 november 2020
Onderwerp: Sportakkoord
Bijlage(n): Sportakkoord "Voorschoten in beweging"

Geachte Raad,

Inleiding:

Het ministerie van VWS heeft in de zomer van 2018 samen met gemeenten (Vereniging Sport en Gemeenten) en de sportbonden (NOC*NSF) de handen ineen geslagen en een Nationaal Sportakkoord gesloten. Dit Nationaal Sportakkoord heeft als hoofddoel zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. In dat nationale sportakkoord faciliteren zij de lokale gemeenten in het afsluiten van een lokaal sportakkoord. In zo'n lokaal/regionaal sportakkoord maken lokale partijen uit tenminste de sectoren sport welzijn en gezondheid afspraken over hoe zij met elkaar hun eigen ambities op het gebied van sport en bewegen willen bereiken. Door met elkaar een sportakkoord te sluiten en deze uit te voeren ontstaat er een nieuwe impuls voor een fit en gezond Voorschoten. Niet alleen voor de inwoners, maar ook voor en met de verenigingen.

Proces totstandkoming Sportakkoord o.l.v. de sportformateur:

Gemeente Voorschoten heeft deelgenomen aan de Regeling Lokale Sportakkoorden – Sportformateur om zo tot een gedragen lokaal sportakkoord te komen. U bent hier eerder, *onder meer* tijdens de commissievergadering Samenleving d.d. 28 april 2020, door *de* sportformateur Rob van den Berg over geïnformeerd. Wij stimuleren dit initiatief van onderlinge samenwerking ook omdat het past in de uitvoering van het coalitieakkoord en de maatschappelijke agenda die vorig jaar door u is vastgesteld. Hiermee stimuleren we samenwerking over de grenzen van verenigingen heen op gebieden als gebruik van gebouwen, inkoop, beheer en onderhoud.

Dit jaar is tot en met oktober 2020, onder leiding van de sportformateur, door de lokale partners aan dit lokale sportakkoord gewerkt. De aanloop naar dit Sportakkoord verliep voorspoedig, onder meer door een gezamenlijke startbijeenkomst en daaropvolgend verschillende werksessies. Dat een lokaal Sportakkoord verbindt en de energie van de vele sport en beweegaanbieders in onze gemeente versterkt, bleek al snel. Tijdens iedere bijeenkomst was de opkomst hoog en werd veel input geleverd. In het afgelopen jaar konden fysieke bijeenkomsten in verband met de coronacrisis helaas niet doorgaan. In plaats daarvan hebben er diverse online bijeenkomsten plaatsgevonden waardoor er uiteindelijk toch een goed concept lag. Ook hierop hebben, dan wel via digitale weg, alsnog veel organisaties hun laatste zegje gedaan met als resultaat ondertekening op dinsdag 27 oktober van het definitieve Sportakkoord Voorschoten.

Thema's van het Sportakkoord:

We onderschrijven de vijf deelakkoorden uit het Nationaal Sportakkoord en de drie thema's uit het Nationaal Preventieakkoord. Onze focus v.w.b. de deelakkoorden van het Nationaal Sportakkoord ligt echter op drie daarvan, namelijk:

- 'Inclusief sporten en bewegen';
- 'Vitale sport- en beweegaanbieders/positief sportklimaat';
- 'Van jongs af vaardig in bewegen'.

Voor de deelakkoorden 'Duurzame sportinfrastructuur' en 'Topsport die inspireert' is een beperkter aantal acties in de 'Inspiratielijst activiteiten' opgenomen. Acties t.b.v. preventie worden nader uitgewerkt in het nog te ontwikkelen lokaal preventieakkoord Voorschoten. We hebben de ambities uit de landelijke deelakkoorden vertaald in ambities in [Voorschoten in Beweging](#).

Uitvoering sportakkoord:

Voorschoten voor Elkaar (VvE) heeft de bereidheid uitgesproken om de coördinatie en ondersteuning van van de uitvoering van het akkoord te borgen. De gemeente is met Voor elkaar in gesprek over de condities en randvoorwaarden die daarbij van belang zijn. Doordat er nu een lokaal sportakkoord is gesloten stelt het Rijk €20.000,- uitvoeringsbudget beschikbaar voor de komende 3 jaar. Per deelakkoord/project wordt een werkgroep gevormd. Al de verschillende organisaties uit de verschillende sectoren hebben zich als 'speler' hiervoor aangemeld. Dit maakt dat het sportakkoord breed maatschappelijk gedragen en ondersteund wordt. Verder wordt er een kerngroep samengesteld, die gedurende de looptijd van het Lokaal Sportakkoord (2020-2021-2022) op hoofdlijnen de voortgang bewaakt. In het sportakkoord wordt al verbinding gezocht met het aanstaande preventieakkoord. Twee akkoorden met als doelstelling tot het bevorderen van een gezonde leefstijl en om meer mensen te laten sporten.

Financiën:

Door het indienen van het Lokale Sportakkoord Voorschoten – ontvangt gemeente Voorschoten vanuit het Rijk €20.000 per jaar voor drie jaar in de periode van 2020-2022 voor de uitvoering van ons lokale sportakkoord door de lokale partners. Het uitvoeringsbudget dient besteed te worden aan de ambities die zijn opgenomen in het lokale sportakkoord. De gemeente Voorschoten dient jaarlijks mee te werken aan de monitoring en evaluatie van het Lokaal Sportakkoord door het Rijk.

Behalve het uitvoeringsbudget zijn er ook nog 'Services', diensten ter versterking van de partners in *Voorschoten in Beweging*. De Adviseur Lokale Sport (aangesteld door NOC*NSF) heeft oog voor het betrekken van sportaanbieders bij *Voorschoten in Beweging* (maakt deel uit van de Kerngroep), biedt deze services aan en maakt afspraken daarover. Deze adviseur heeft extra ondersteuningsmogelijkheden voor sociale veiligheid bij clubs en het vormen of versterken van een lokale sportvertegenwoordiging. De services hebben voor Voorschoten een waarde van € 7.000,= per jaar.

Samengevat biedt het sportakkoord naar onze mening een heel goede basis om de komende jaren samen met verenigingen te werken aan een gezond en sportief Voorschoten.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

Ch. B. Aptroot,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Lokaal sportakkoord

Voorschoten in Beweging 2020 - 2023

***Voor gezonde, betrokken, sportieve en actieve
inwoners***

Motivatie

We willen als partners van *Voorschoten in Beweging* samen nog meer bijdragen aan een actief, sportief en gezond Voorschoten. Hoe fijn is het als alle inwoners van Voorschoten zich gezond voelen, prettig wonen en werken, sporten en bewegen, sociale contacten hebben en elkaar waar nodig helpen? Momenteel is dat bij veel inwoners van Voorschoten gelukkig het geval. Maar dat is geen reden om achterover te leunen. De maatschappij verandert immers steeds, en ook in hoog tempo. Als we niet alert zijn kan ook de huidige situatie in Voorschoten snel veranderen. Tekenen van die veranderingen zien we inmiddels terug bij maatschappelijke organisaties. Samen te vatten in drie aandachtspunten: *ledenaantallen, vrijwilligersbestand en financiën*. Geïnspireerd en ondersteund door het Nationaal Sportakkoord en het Nationaal Preventieakkoord willen we daar gezamenlijk een lokaal antwoord op ontwikkelen en uitvoeren. Onder het motto: 'In Voorschoten zetten we altijd door!'

Met *Voorschoten in Beweging* maken we afspraken over hoe en wat we de komende jaren gaan doen.

In ons lokale sportakkoord verbinden we de aandachtspunten uit het Nationaal Sportakkoord (ledenaantallen, vrijwilligersbestand en financiën) en het Nationaal Preventieakkoord (gezonde leefstijl). We noemen ons lokale akkoord Voorschoten in Beweging 2020 - 2023.

Inspiratiebron: het Nationaal Sportakkoord

Doelstellingen in het Nationaal Sportakkoord zijn:

- Meer mensen sporten en bewegen met plezier
- Impuls aan het lokale sportbeleid
- Duurzame versterking van de sport

Voor realisatie zijn nodig:

- Sportoverstijgend denken (zowel over de grens van de eigen sport als over de grens van de sportwereld)
- Hoge(re) organisatiegraad van de lokale sport (samenwerkingsverbanden, een sterke lokale sportvertegenwoordiging, b.v. in een Sport Collectief, Sportraad, Sportplatform)
- Uitbreiding van lokale netwerken (het netwerk van sport/bewegen verbinden aan netwerken van welzijn, onderwijs, zorg, cultuur, bedrijfsleven etc.)
- Ambities en uitvoeringsplannen.

Dat gebeurt door:

- Stimuleren van samenwerken en verbindingen (van sport/beweegaanbieders onderling en met andere maatschappelijke organisaties)
- Aandacht voor kwaliteit van sport- en beweegaanbieders (bestuurs- en sporttechnisch)
- Ondersteunen van verenigingen (de basis op orde brengen/houden, daarna waar mogelijk vergroten van de maatschappelijke rol)
- Ontwikkelen en versterken van de ondernemende houding (ook zelf actief op zoek naar antwoorden)
- Inzetten op cultuurverandering (wijzigingen in rolverdeling, b.v. gemeente niet altijd de hoofdrol)
- Delen van lusten, lasten en verantwoordelijkheden (samen denken, doen, oogsten)
- Leveren van maatwerk (in een **lokaal sportakkoord**)

Richting in vijf nationale deelakkoorden:

- Inclusief sporten en bewegen (iedereen doet mee)
- Vitale sport- en beweegaanbieders/Positief sportklimaat (toekomstbestendige sport- en beweegaanbieders/sporten en bewegen is leuk)
- Van jongs af vaardig in bewegen (jong geleerd is oud gezond)
- Duurzame sportinfrastructuur (duurzaam en efficiënt gebruik accommodaties)
- Topsport die inspireert (goed voorbeeld doet goed volgen)

Met ondersteuning via:

- Gemeentelijn (via gemeenten): procesbegeleiding (sportformatoren voor opstellen van lokaal sportakkoord) en uitvoeringsbudget (budget voor het aanjagen van activiteiten)
- Sportlijn (via NOC*NSF): services (ondersteunende acties voor sport/beweegaanbieders)
- Rijklijn (via ministerie van VWS): prijsvragen, onderzoeken, challenges, campagnes

(VWS/VSG/NOC*NSF/NLActief)

Voor een nieuwe generatie

Wij willen een inclusieve sportvereniging zijn. Waar opleiding en ontwikkeling centraal staan. Zodat straks weer een nieuwe generatie paraat staat. We willen ook de unieke structuur van sportverenigingen handhaven. Iedereen is welkom. Het betekent in deze tijd wel integratie van organisaties en verschillende domeinen.

Martijn Schoonhoven – hockeyvereniging Forescate

Clubs klaarmaken voor toekomst

Mensen sporten liever op het moment dat het hen uitkomt en lijken minder tijd vrij te maken voor vrijwilligerswerk. Hoe zorgen we er voor dat de clubs de uitdagingen van deze tijd aan kunnen? Hoe behoud je als club leden en vrijwilligers en maak je je klaar voor de toekomst?

Stefan Hagebeek – Adviseur Lokale

**Voorschoten in Beweging is de lokale inkleuring
van het nationaal sportakkoord**

19 oktober 2020

Inhoudsopgave

Paragraaf	Titel	Blz.
1	Proces	5
2	Kerngroep	6
3	Aansluiting op sportnota	7
4	Aansluiting op lokaal gezondheidsbeleid	8
5	Ontwikkelingen	9
6	Ambities	10
7	Denkkader	12
8	Looptijd en horizon	13
9	Samenwerking	14
10	Leidse regio	15
11	Borging	16
12	Actieplannen	18
13	Financiën	20
14	Bijlagen	21
15	Partners Voorschoten in Beweging	22

1. Proces

Op 9 maart 2020 startte het proces voor het lokaal sportakkoord Voorschoten (zoals het toen nog heette). De opbrengst van de startbijeenkomst was de vorming van de Kerngroep, met vertegenwoordigers uit de sportwereld, welzijn, zorg, onderwijs, kinderopvang en bedrijfsleven (zwembadexploitant). Zij zijn de partners van [Voorschoten in Beweging](#). Na 17 maart 2020 (afkondiging coronamaatregelen door de Nederlandse regering) werden de geplande fysieke bijeenkomsten vervangen door telefonische en digitale contacten. Daardoor kon op 22 juni 2020 toch het lokaal sportakkoord [Voorschoten in Beweging](#) op hoofdlijnen vastgesteld worden. In twee (gelukkig weer) fysieke bijeenkomsten (3 en 17 september 2020) vervolgde de Kerngroep het proces. In oktober kwam het definitieve akkoord gereed, met de *titel* [Voorschoten in Beweging 2020-2023](#). De ondertekening door de partners volgde op 27 oktober, door nieuwe coronamaatregelen helaas in bescheiden vorm. De uitvoering start per 1 november 2020.

Route

Datum	Activiteit
11 maart 2020	Kickoff Lokaal Sportakkoord Voorschoten
28 april 2020	Presentatie over Lokaal Sportakkoord Voorschoten in raadscommissie Samenleving
23 maart 2020 15 april 2020 13 mei 2020 27 juni 2020	Geplande vervolgbijeenkomsten Kerngroep Voorschoten Alle vervallen vanwege coronamaatregelen Vervangen door onlinegesprekken, telefonische contacten en mailwisselingen
8 juni 2020	Aanvraag bij VWS aanvraag voor het Uitvoeringsbudget 2020
24 juni 2020	Aanlevering bij VSG/VWS van het 'Sportakkoord Voorschoten 2020-2023 op hoofdlijnen'
3 september 2020	Kerngroep: Nadere afspraken over de invulling van Voorschoten in Beweging
17 september 2020	Kerngroep: Afsluiting ontwikkeling Voorschoten in Beweging
19 oktober 2020	Definitief akkoord Voorschoten in Beweging gereed
27 oktober 2020??	Ondertekening Voorschoten in Beweging
1 november 2020	Start uitvoering Voorschoten in Beweging
30 oktober 2020	Gemeente: Definitief akkoord Voorschoten in Beweging 2020-2023 inleveren bij VSG/VWS
6 november 2020	Aanvraag bij VWS voor Uitvoeringsbudget 2021

2. Kerngroep Voorschoten in Beweging 2020-2023

De Kerngroep bestaat uit vertegenwoordigers van de partners van *Voorschoten in Beweging* en is als volgt samengesteld:

Naam	Organisatie	Domein
Odette Paauwe	HSV Adegeest	Sport en bewegen
Fred Hermsen	STGV	Sport en bewegen
Dirk van Deursen	MHC Forescate - Buurthuis van de Toekomst	Sport en bewegen
Martijn Schoonhoven	Hockeyvereniging MHC Forescate	Sport en bewegen
Pieter van Dijken	Voorschoten '97	Sport en Bewegen
Lex Eggink	Tennisvereniging Forescate	Sport en bewegen
Stefan Hagebeek	Adviseur Lokale Sport/Team Sportservice	Sport en bewegen
Ron Wijk	Gemeente Voorschoten	Overheid
Jeffrey van Dijk	Norlandia Kinderopvang	Kinderopvang
Angelique van de Geest	Small Steps kinderopvang	Kinderopvang
Kirsten Keij	Vakgroep Bewegingsonderwijs	Onderwijs
Pim van Hal	Sportfondsen Voorschoten	Bedrijfsleven
Bart Snelderwaard	Voorschoten voor Elkaar	Welzijn
Erik Bierman	Voorschoten voor Elkaar	Welzijn
Marka Bordewijk	GGD	Publieke gezondheid

De Kerngroep blijft, als eigenaar van het akkoord, na de ondertekening actief. De samenstelling kan gedurende de looptijd van het akkoord aangepast worden (actuele ontwikkelingen, veranderende accenten, persoonlijke omstandigheden). Sterker: verdere verbreding is gewenst, met name met deelnemers uit zorg (fysiotherapeut, diëtist, GGZ), welzijn (wijkcoördinatieteam), cultuur en het bedrijfsleven. Dat bevordert ook de verbinding met een (nog te ontwikkelen) lokaal preventieakkoord.

- 1. Voor de continuïteit van 'Voorschoten in Beweging' blijft de Kerngroep gedurende de looptijd van het akkoord actief.**
- 2. Gedurende de looptijd van 'Voorschoten in Beweging' wordt actief gestreefd naar uitbreiding/versterking van de Kerngroep met partners uit nog ontbrekende domeinen.**

3. Aansluiting op gemeentelijk sportbeleid

De hoofdlijnen in dit akkoord passen goed bij de beleidsvoornemens van de gemeente Voorschoten (begrotingstoelichting 2020). Voor 2020 staan daarin als speerpunten benoemd:

- *Beleidsuitgangspunten vanuit het Nationaal Sportakkoord worden vertaald naar een lokaal Sportakkoord (is nu dus *Voorschoten in Beweging*).*
- *Het doel, om het aantal niet-sporters te laten afnemen naar de streefwaarde, is gehaald. (De streefwaarde is 42%, een afname van 10%)*
- *Een Voorschotense sportkoepel. Verenigingen zijn hierin vertegenwoordigd waardoor de onderlinge samenwerking wordt gestimuleerd en de gemeente een aanspreekpunt heeft voor diverse sportzaken.*
- *De activiteiten op grond van het nieuwe subsidiebeleid meer richten op beoogde maatschappelijke effecten en een bijpassende rolverdeling van de gemeente, instellingen en doelgroepen.*

'Voorschoten in Beweging' sluit aan op het gemeentelijk sportbeleid.

4. Aansluiting op lokaal gezondheidsbeleid

Preventieve acties

- Sportaccommodaties rookvrij maken;
- Aandacht voor de aanpak van problematisch alcoholgebruik;
- Gezonde kantine;
- Versterken motorische vaardigheden van de jeugd;
- Passend sport- en beweegaanbod voor volwassenen en kinderen met overgewicht;
- Betere samenwerking met sport- en beweegaanbieders om inactieve mensen naar een passend sport- en beweegaanbod te begeleiden.

Acties uit het Uitvoeringsprogramma
Lokaal Gezondheidsbeleid 2020 – 2022
van de gemeente Voorschoten

Voor de huidige situatie in Voorschoten v.w.b. roken, alcohol, overgewicht en bewegen verwijzen we naar de *gezondheidsmonitor van de GGD Hollands Midden*¹. Ook al blijkt uit de cijfers dat Voorschoten het goed doet t.o.v. de andere gemeenten in de regio, het is goed in te blijven zetten op deze gezondheidsonderdelen. Zo heeft 43% van de inwoners boven 19 jaar overgewicht (in Nederland 49%), waarvan 9% obesitas. Is 6% van de inwoners van 19 jaar en ouder een zware en 8% een overmatige drinker (Nederland 8,5%). Rookt 14% van de inwoners boven 19 jaar (Nederland 22%). En haalt 77% van die leeftijdsgroep de beweegnorm (Nederland 60%).

In het *Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid Voorschoten 2020 – 2022* is al de verbinding gelegd van gezondheidsbeleid (gestimuleerd door het

Nationaal Preventieakkoord) met het lokaal sportakkoord (gestimuleerd door het Nationaal Sportakkoord). Er is ook een aantal acties opgenomen die bij *Voorschoten in Beweging* betrokken worden (zie hiernaast). Als streven is opgenomen dat er in 2022 10% minder rokers zijn, het alcoholgebruik met 10% is gedaald en er 10% meer inwoners aan de beweegrichtlijnen voldoen.

- **'Voorschoten in Beweging' sluit aan op het lokaal gezondheidsbeleid.**
- **Acties in 'Voorschoten in Beweging' dragen (preventief) bij aan een (nog) betere gezondheid (fysiek, sociaal, mentaal) van de inwoners van Voorschoten.**

Samenwerken met ondernemers

Wat te denken van de lokale ondernemers? Eerder is binnen de gemeente al een onderzoek gedaan naar het ontwikkelen van een beweegapp, in samenwerking met ondernemers. Kortgezegd was het idee: Voorschotenaren stimuleren om te gaan bewegen (wandelen of fietsen) en hen te belonen voor hun inspanning door korting/gadgets bij lokale ondernemers op te halen. Zo zijn er meer ideeën te bedenken.

Pim van Hal - Sportfondsen Voorschoten

Help kinderen meer en beter bewegen

Je ziet dat de motoriek van kinderen achteruit gaat. Onder andere doordat er minder wordt buiten gespeeld. Het is daarom van groot belang dat we kinderen stimuleren en triggers geven om naar onze activiteiten te komen. Dat kan door gave activiteiten, zoals atletiek, waterpolo, surfen, basketbal etc., voor een niet al te hoge prijs aan te bieden

Jeffrey van Dijk Sportleider Norlandia Kinderopvang

¹ www.eengezonderhollandsmidden.nl

5. Ontwikkelingen

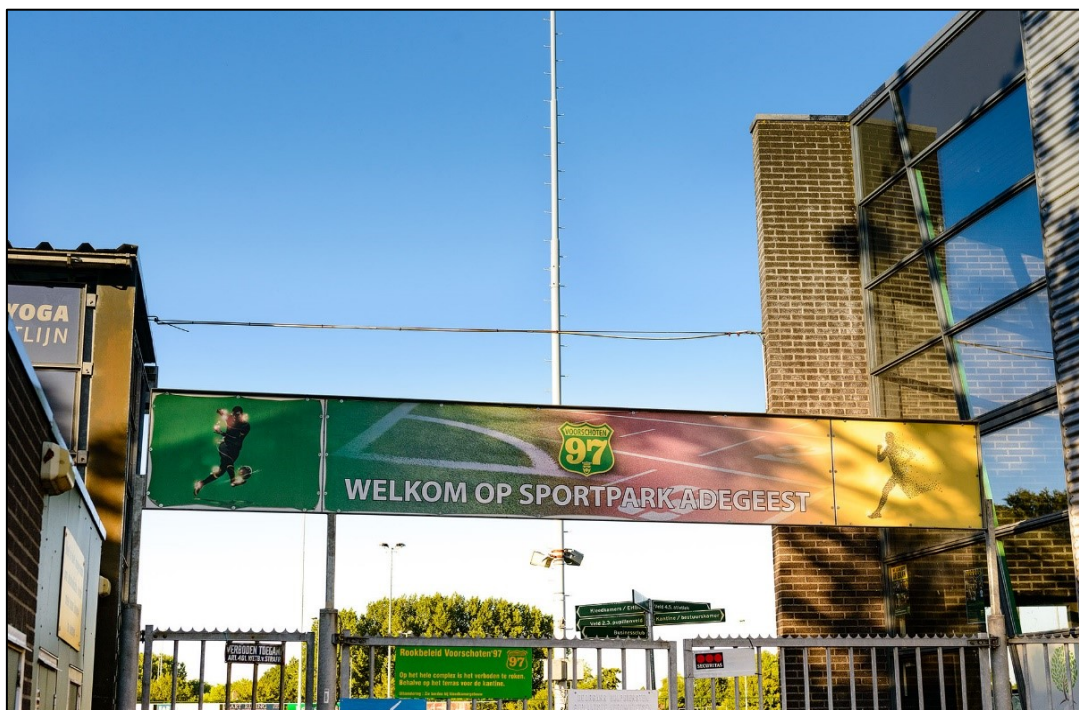
Voorschoten scoort positief bij het percentage inwoners dat lid is van een sportvereniging: 32% (landelijk 28%). Ook hier geldt echter dat dit geen reden kan zijn om achterover te leunen. De verwachting uit de Sport Toekomst Verkenning² van het Centraal Planbureau en RIVM is dat de georganiseerde sport het in het komend decennium steeds lastiger krijgt. De verschuiving naar het ongeorganiseerd sporten (hardlopen, fietsen, wandelen, skaten e.d.) en anders georganiseerd sporten (sportscholen, bedrijfssport, welzijnswerk e.d.) is daar één van de redenen voor. Het begrip 'sporten' wordt daarbij steeds vaker aangevuld met 'bewegen'. Er zijn meer maatschappelijke ontwikkelingen die een rol spelen, zie daarvoor de inzet hiernaast. Het Nationaal Sportakkoord geeft richting voor een antwoord (zie pagina's 2 en 6). Met *Voorschoten in Beweging* geven wij daar lokale kleur aan.

Maatschappelijke ontwikkelingen, samengevat

Demografisch – vergrijzing
Economisch – bezuiniging, commercialisering
Sociaal/cultureel – individualisering
Technologisch – digitalisering
Ecologisch – voeding, klimaat, ruimte
Politiek/juridisch – verschuiving verantwoordelijkheden

Bron: Sport Toekomst Verkenning

Acties in 'Voorschoten in Beweging' helpen een brug te slaan tussen georganiseerd, ongeorganiseerd en anders georganiseerd sporten en bewegen.

² www.rivm.nl

6. Ambities

We onderschrijven de vijf deelakkoorden uit het Nationaal Sportakkoord en de drie thema's uit het Nationaal Preventieakkoord. Onze focus v.w.b. de deelakkoorden van het Nationaal Sportakkoord ligt echter op drie daarvan: 'Inclusief sporten en bewegen', 'Vitale sport- en beweegaanbieders/positief sportklimaat' en 'Van jongs af vaardig in bewegen'. Voor de deelakkoorden 'Duurzame sportinfrastructuur' en 'Topsport die inspireert' is een beperkter aantal acties in de 'Inspiratielijst activiteiten' (bijlage 1) opgenomen. Acties t.b.v. preventie worden nader uitgewerkt in het nog te ontwikkelen lokaal preventieakkoord Voorschoten. We hebben de ambities uit de landelijke deelakkoorden vertaald in ambities in *Voorschoten in Beweging*.

Deelakkoord uit Nationaal Sportakkoord	Ambitie in 'Voorschoten in Beweging' (focus)
Inclusief sporten en bewegen (<i>Iedereen doet mee</i>)	<i>Iedereen beleeft een leven lang plezier aan sporten en bewegen. Geen verschil qua afkomst, leeftijd, gezondheid, beperking, geaardheid, religie, sociale status, opleiding.</i>
Vitale sport en beweegaanbieders (<i>Toekomstbestendige sport- en beweegaanbieders</i>)	<i>Sport en bewegen is voor iedereen toegankelijk en bereikbaar. Sport- en beweegaanbieders kunnen overleven.</i>
Van jongs af vaardig in bewegen (<i>beweegvaardige jeugd met gezonde toekomst</i>)	<i>Voor een leven lang sporten en bewegen begint bij de jeugd. Aandacht voor kwaliteit van bewegen (aanbod, begeleiding, accommodatie).</i>
Positief sportklimaat (<i>Sporten en bewegen is leuk</i>)	<i>Plezier in sport en bewegen is het fundament voor een leven lang sporten en bewegen. Sporten en bewegen moet leuk, veilig, eerlijk en zorgeloos zijn.</i>

Deelakkoord uit Nationaal Sportakkoord	Ambitie Voorschoten in Beweging (geen focus)
Duurzame sportinfrastructuur (<i>Duurzaam en efficiënt gebruik accommodaties</i>)	<i>Om een leven lang te kunnen sporten en bewegen is een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur nodig. Sportaccommodaties dragen qua duurzaamheid bij aan het milieu en worden duurzaam (d.w.z. optimaal) gebruikt.</i>
Topsport die inspireert	<i>Topprestaties en topevenementen zijn een cruciale inspiratiebron voor de verenigende waarde van sport en bewegen. Goed voorbeeld doet goed volgen.</i>

Thema uit Nationaal Preventieakkoord	Ambitie in 'Voorschoten in Beweging' (uitwerking in lokaal preventieakkoord)
Roken	Rookvrije generatie
Overgewicht	Vermindering overgewicht
Alcohol	Vermindering problematisch alcoholgebruik.
	Overall ambitie: Gezonde Leefstijl

In 'Voorschoten in Beweging' leggen we de focus op drie deelakkoorden uit het Nationaal Sportakkoord:

- Inclusief sporten en bewegen
- Vitale sport- en beweegaanbieders en positief sportklimaat
- Van jongs af vaardig in bewegen.

Verbinding van 'Voorschoten in Beweging' met de thema's uit het Nationaal Preventieakkoord wordt uitgewerkt in het nog op te stellen lokaal preventieakkoord Voorschoten.

7. Denkkader

Voor het opstellen van *Voorschoten in Beweging* is onderstaand denkkader gebruikt:

1. (H)erkennen van de belangrijke **maatschappelijke rol van de sport- en bewegingomgeving**. De huidige goede situatie van sport en bewegen in Voorschoten blijft minimaal behouden. Dat betekent antwoorden geven op de uitdagingen m.b.t. werven/behouden van leden en vrijwilligers en zorgen voor een gezonde financiële huishouding.
2. Meer en beter benutten van de **kracht van de sportomgeving** (organisaties, activiteiten aanbod, begeleiding, accommodaties) door het stimuleren van verbinding van sport/beweegaanbieders onderling en met andere maatschappelijke organisaties (uit zorg, welzijn, onderwijs, cultuur, natuur, milieu, werk etc.)
3. Gebruiken van **positieve effecten van sport en bewegen** om doelstellingen op andere beleidsterreinen te helpen realiseren. Ondersteund met beleidsoverstijgend plannen maken en uitvoeren.
4. Voortzetten na 2023 van de beweging die met 'Voorschoten in Beweging' ingezet wordt. De aanpak wordt **continu met blijvende effecten**.
5. Investeren in **Samenwerking**. Maatschappelijke partners sluiten het akkoord Voorschoten in Beweging 2020-2023.
6. Bijdragen met sporten en bewegen aan een **gezonde leefstijl**. Zowel fysiek als mentaal en sociaal.

8. Looptijd en horizon

Het Nationaal Sportakkoord heeft een looptijd van drie jaar, 2020 t/m 2022. De uitwerking in lokale akkoorden is gestoeld op samenwerking en verbreding van de maatschappelijke rol van sport en bewegen. Lokale akkoorden zijn aanjager van een blijvende verandering in rollen en verantwoordelijkheden. Om deze omslag in denken en doen goed voor elkaar te krijgen is enige tijd nodig. Die tijd willen we in Voorschoten ook nemen.

Het Nationaal Preventieakkoord heeft eveneens een looptijd van drie jaar maar dan van 2021 t/m 2023. Het voornemen is 'Voorschoten in Beweging' en het nog te ontwikkelen lokaal preventieakkoord te combineren, waardoor de duur in totaal vier jaar wordt: 2020 t/m 2023. In die periode denken we ook al verder vooruit, hoe gaan we na 2023 verder.

Dat is ook de bedoeling van het Nationaal Sportakkoord: het realiseren van structurele effecten. Wij nemen als stip op de horizon in 'Voorschoten in Beweging' het jaar 2030. Daarmee sluiten we aan bij de Sport Toekomst Verkenning, die eveneens naar 2030 vooruit kijkt.

Toekomstbeeld

Op basis van de Sport Toekomst Verkenning: 'In 2030 is de sportvereniging het activiteitscentrum en trefpunt van de wijk/buurt. De vereniging is een afspiegeling van de samenleving. Iedereen kan en mag meedoen, ongeacht handicap, opleiding, religie, etniciteit of seksuele voorkeur. Biedt daarvoor een veilige omgeving. Jeugd leert goed bewegen. Het leden- en vrijwilligersbestand is divers. De vereniging maakt sport en bewegen voor iedereen aantrekkelijk, toegankelijk en leuk. Er zijn open sportparken en er is een relatie met bewegen in de openbare ruimte. Maar er is meer dan sport en bewegen. Er is een uitgebreid aanbod van gezondheids-, sociale- en culturele activiteiten. Samenwerking staat voorop: niet alleen met andere sport- den beweegaanbieders, ook met organisaties op het onderwijs, welzijn, zorg, cultuur, reïntegratie, natuur, milieu. En met ondernemende sport- en beweegaanbieders en bedrijfsleven. De sportomgeving is het hele jaar, zeven dagen per week, overdag en 's avonds in gebruik. Er is continu 'reuring' op/in de accommodatie. Professionals en vrijwilligers zorgen voor het reilen en zeilen'.

Door 'Voorschoten in Beweging' en het nog te ontwikkelen lokaal preventieakkoord Voorschoten in de uitvoering te combineren wordt de gezamenlijke uitvoeringsperiode vier jaar: 2020 t/m 2023. Als stip op de horizon voor verdere en blijvende effecten zetten we 2030.

Van consumeren naar cultiveren

Ouders moeten van een consumerende naar een cultiverende houding geholpen worden. Hoe kunnen we daar gezamenlijk voor zorgen? Dat zou een belangrijke uitdaging moeten zijn op zowel korte, middellange en lange termijn. Want de gamers van toen zijn nu al ouders van jonge kinderen. Hoe krijg je die zover dat ze hun kinderen naar sportclubs sturen, dat ze zelf actief worden om hun club overeind te houden, en zelf ook door te gaan met blijven sporten?

Bewegingsonderwijs en sportakkoord

De afgelopen twee jaar heb ik in een team gewerkt aan het updaten van de inhoud van het bewegingsonderwijs. Voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs in ons land. We hebben daar kernwaarden opgesteld, die goed aansluiten op de ambities van het sportakkoord. Het zou mooi zijn een koppeling te maken van deze kernwaarden met andere omgevingen waarin het opgroeiende kind zich beweegt. Dat vraagt om een gezamenlijke aanpak waarbij alle partijen dezelfde taal gaan spreken. Ik licht de kernwaarden graag toe in een sportcafé. Of in een workshopvorm bijvoorbeeld bij sportverenigingen of kinderopvangcentra. Alleen samen lukt het om een leven lang met plezier te blijven bewegen!

Kirsten Keij – Vakgroep Bewegingsonderwijs

9. Samenwerking

De boodschap uit het Nationale Sportakkoord is: 'Kijk samen naar aandachtspunten, bedenk niet alleen oplossingen voor jezelf, maar doe dat samen met en voor anderen, zorg samen voor de uitvoering'. Concreet gaat het om samenwerking op drie onderdelen:

- a) **Samenwerking binnen sport en bewegen zelf.** Sport- en beweegaanbieders hebben te maken met dezelfde aandachtspunten (de mate waarin kan per sport en per sportaanbieder verschillen): teruglopende ledenaantallen, druk op het vrijwilligersbestand en financiële vraagstukken.
Tot nu toe worden deze vraagstukken meestal door sport- en beweegaanbieders individueel beantwoord. Helaas kent Voorschoten (nog) geen lokale vertegenwoordiging van sport- en beweegaanbieders (b.v. Sportkoepel, Sportraad, Sportplatform, Sportcollectief). Voor de verdere ontwikkeling en succesvolle uitvoering van *Voorschoten in Beweging* is bundeling van krachten binnen de sportsector wenselijk en gezien de impact van de vraagstukken ook nodig. Dat maakt het tijdig inspelen op ontwikkelingen (zie paragraaf 5, blz. 6) makkelijker, efficiënter en resultaatvoller. Totstandkoming van een sterke lokale vertegenwoordiging sport en bewegen is dan ook als één van de eerste acties in dit akkoord opgenomen. De sportvertegenwoordigers in de kerngroep vervullen daarbij de aanjaagrol. Met *Voorschoten in Beweging* ondersteunen we enerzijds die ontwikkeling, anderzijds willen we sport- en beweegaanbieders ook helpen om hun maatschappelijke rol van sport en bewegen verder te kunnen vergroten. De services uit de sportlijn van het nationaal sportakkoord bieden in beide gevallen ondersteuningsmogelijkheden.
- b) **Samenwerking van sport- en beweegorganisaties met andere maatschappelijke organisaties.** Aandachtspunten als accommodaties, materialen, leden/klanten, vrijwilligers, activiteiten aanbod, organisatie en financiën spelen niet alleen bij sport- en beweegaanbieders, maar ook bij organisaties op andere gebieden. Denk b.v. aan onderwijs, welzijn, zorg, cultuur, kinderopvang. En hoewel het sportakkoord in principe uit de 'sportkoker' komt, is het bundelen van krachten en samen oplossingen vinden met andere maatschappelijke organisaties logisch. Bovendien versterkt die 'bredere blik en handelswijze' de kern van sport- en beweegorganisaties en maakt hen daarmee toekomstbestendiger. De **Kerngroep** van *Voorschoten in Beweging* is de eerste stap om tot de beoogde mix te komen. Gedurende de looptijd van het akkoord kan deze groep versterkt worden met vertegenwoordigers van nu nog ontbrekende gebieden.
- c) Voor een optimaal resultaat van *Voorschoten in Beweging* is ook **samenwerking 'binnen het gemeentehuis'** nodig. Betrokkenheid bij en facilitering door de gemeente gaat verder dan alleen inzet van de sportafdeling. Daarvoor is samenwerking in het sociaal domein en met beleidsterreinen als ruimtelijke ordening (b.v. de omgevingswet), werk/inkomen (b.v. re-integratietrajecten) en veiligheid (b.v. voor sociale veiligheid) nodig. We bevelen aan om het integraal werken binnen de gemeente in het kader van *Voorschoten in Beweging* te faciliteren door het samenstellen van een **Kennisgroep** van ambtenaren uit het sociale en ruimtelijke domein. Om vervolgens leden uit deze Kennisgroep (b.v. ambtenaren verantwoordelijk voor sport en bewegen en gezondheidsbeleid) deel uit te laten maken van de Kerngroep en op die manier de relatie tussen 'binnen en buiten het gemeentehuis' te borgen. Dit vergemakkelijkt later ook de verbinding tussen het lokale sportakkoord *Voorschoten in Beweging* met een lokaal preventieakkoord.

Ontwikkeling en uitvoering van 'Voorschoten in Beweging' gaat uit van samenwerking:

- In de sport- en beweegsector zelf (vormen lokale vertegenwoordiging sport en bewegen)
- Van de sport- en beweegsector met andere maatschappelijke organisaties (Kerngroep Voorschoten in Beweging)
- Van gemeentelijke afdelingen op het gebied van ruimtelijke ordening en het sociaal domein (Kennisgroep).

10. Leidse regio

Alle gemeenten in regio Leiden ontwikkelen een eigen lokaal sportakkoord. Allen met inbreng en betrokkenheid van lokale en regionale organisaties. Het is goed eerst de lokale invulling te regelen, dat speelt in op lokale wensen en behoeften en geeft lokaal draagvlak. In de lokale akkoorden komen onderwerpen aan bod waarvoor regionale samenwerking nuttig en efficiënt kan zijn.

De gemeente Voorschoten wil met de onderwerpen uit *Voorschoten in Beweging* aansluiting zoeken met de doelstellingen uit Maatschappelijke agenda. Hierin staan samenwerken en verbinden ook centraal. Samenwerking en verbinding wil de gemeente binnen de Leidse regio met onderwerpen vanuit het sportakkoord aangaan. Op termijn kan dit leiden tot een regionaal sportakkoord.

Voorschoten zoekt samenwerking in de regio Leiden op thema's uit de Maatschappelijke agenda en onderwerpen uit 'Voorschoten in Beweging'.

11. Borging

A. Borging: korte termijn

Met *Voorschoten in beweging* brengen we een beweging op gang. Het gaat niet om een tijdelijk project. De continuïteit borgen we organisatorisch met vaste spelers (Kerngroep en de Kennisgroep (paragraaf 9, blz. 9), acties (het vergoeden van de kosten voor een coördinator van *Voorschoten in Beweging* en het doorgeven van het jaarlijks rijks uitvoeringsbudget aan deze organisatie).

Voorschoten voor Elkaar (VvE) krijgt de opdracht voor coördinatie/begeleiding/financieel beheer van de uitvoering van *Voorschoten in Beweging*. De gemeente betaalt VvE daarvoor. Voor het financieel beheer van *Voorschoten in Beweging* worden het jaarlijks **Uitvoeringsbudget** uit het Nationaal Sportakkoord en eventueel nog te verwerven extra-financiën aan VvE doorgegeven. De financiën worden door VvE specifiek voor deze opdracht beheert.

De **Kerngroep** is verantwoordelijk voor de inhoud van *Voorschoten in Beweging*, de groep is eigenaar van het akkoord. Zorgt voor halfjaarlijkse actieplannen (om op actuele situaties en ervaringen in te kunnen reageren), adviseert over de toekenning van financiën voor acties, evalueert na elk halfjaar, bewaakt de samenhang van de acties met de nationale akkoorden en bereidt de voortzetting van het akkoord na 2023 voor. De leden fungeren als ambassadeur voor het gedachtengoed van *Voorschoten in Beweging* en betrekken zo mogelijk nieuwe partners. De Kerngroep wordt ondersteund door een professional (**coördinator uitvoering** *Voorschoten in Beweging*) die in dienst is bij VvE.

De organisatie van 'Voorschoten in Beweging' is voor de periode 2020-2023:

- **Centraal staat de Kerngroep. Gevormd door vertegenwoordigers van de partners in het akkoord en leden van de ambtelijke Kennisgroep van de gemeente.**
- **De Kerngroep wordt ondersteund door de coördinator uitvoering 'Voorschoten in Beweging' van Voorschoten voor Elkaar.**
- **Voorschoten voor Elkaar is verantwoordelijk voor de coördinatie/begeleiding/financieel beheer van de uitvoering en doorontwikkeling van 'Voorschoten in Beweging'.**
- **Het uitvoeringsbudget uit het Nationaal Sportakkoord en eventueel nog extra te verwerven financiën t.b.v. 'Voorschoten in Beweging' worden door de gemeente doorgegeven aan Voorschoten voor Elkaar.**

B. Borging: lange(re) termijn

In Voorschoten wordt reeds sinds 2016 het 'buurthuis van de toekomst – concept'³ toegepast (bij MHC Forescate). Uitdaging in dat concept is het verbinden van sportieve en maatschappelijke ambities, het slaan van een brug tussen sport en bewegen en andere maatschappelijke domeinen als welzijn, zorg, cultuur, onderwijs etc. Dat zorgt voor een groter en diverser activiteitenaanbod voor meer doelgroepen, samenwerking van organisaties in ontwikkeling en uitvoering van acties, toekomstbestendige organisaties qua leden/klanten, vrijwilligers en financiën, efficiënt(er) accommodatiegebruik. Het concept is toepasbaar bij meer maatschappelijke organisaties en op meerdere plekken in Voorschoten. MHC Forescate is inmiddels een goed praktijkvoorbeeld.

Voorschoten in Beweging heeft in feite dezelfde doelstelling. Dat maakt het aantrekkelijk de netwerken en krachten van het huidige Voorschotens 'buurthuis van de toekomst' en *Voorschoten in Beweging* aan elkaar te verbinden. Zodat er een slagvaardige en voor heel Voorschoten blijvend actief samenwerkingsverband ontstaat. Expertise, ervaringen en netwerk van het buurthuis van de toekomst worden gekoppeld aan de ambities, ontwikkelingen, netwerk en ondersteuning van

³ Informatie over concept buurthuis van de toekomst: <https://www.denhaag.nl/nl/in-de-stad/stadsdelen/buurthuis-van-de-toekomst.htm>

Voorschoten in Beweging. Deze ontwikkeling zetten we in 2021 in gang. Maatschappelijke partners en bedrijfsleven kunnen zich vervolgens aansluiten zodat de kring en daarmee mogelijkheden steeds groter worden. Het samenwerkingsverband gebruikt de accommodatie van MHC Forescate (buurthuis van de toekomst en partner in *Voorschoten in Beweging*) als centraal punt voor ontmoeten, ontwikkelen, verbinden, plannen en afspraken maken over het uitvoeren van activiteiten. M.a.w. als 'kloppend hart' van *Voorschoten in Beweging* (ook na 2023). Daarmee zijn het gedachtengoed, de uitvoering en de doorontwikkeling van *Voorschoten in Beweging* ook op lange(re) termijn geborgd.

Voor de borging van 'Voorschoten in Beweging' op lange(re) termijn verbinden we expertise, ervaringen en netwerk van Voorschotens Buurthuis van de Toekomst met de ambities, ontwikkelingen, netwerk en ondersteuning van 'Voorschoten in Beweging' in een samenwerkingsverband. Die coöperatie heeft de locatie van MHC Forescate als centraal punt.

12. Actieplannen

In bijlage 1 'Inspiratielijst' staan alle activiteiten die de partners van *Voorschoten in Beweging* tot nu toe hebben ingebracht. Voor de concrete uitvoering worden halfjaarlijkse activiteitenplannen opgesteld. De Kerngroep komt tweemaal per jaar bij elkaar om de activiteiten uit het voorgaand halfjaar te evalueren en het actieplan voor het volgend halfjaar op te stellen.

Het afronden van de ontwikkeling van *Voorschoten in Beweging* en de start van de uitvoering is door de maatregelen tegen het Covid-19 virus opgeschoven in de tijd (nu per 1 november 2020). Voor het jaar 2020 resteert daardoor een beperkte uitvoeringsperiode: de maanden november en december. Daaraan is voor het eerste actieplan de maand januari 2021 toegevoegd. In december 2020/januari 2021 stelt de Kerngroep vervolgens het actieplan voor de periode februari t/m juni 2021 op, in april/mei 2021 voor het tweede halfjaar 2021, in oktober/november 2021 voor het eerste halfjaar 2022 en in april/mei 2022 voor het tweede halfjaar 2022.

Actieplan voor de periode november 2020 t/m januari 2021

Agenda	Actie	Doel	Partners	Kosten
27 oktober 2020	Ondertekenen definitief akkoord ' Voorschoten in Beweging '	Maatschappelijke organisaties leggen hun betrokkenheid vast in Voorschoten in Beweging 2020-2023.	Gemeente Voorschoten (trekker)	Gereserveerd € 500,=
November 2020 t/m januari 2021	Kerngroepleden zoeken binnen hun eigen domein naar rolmodellen .	Ervaringsdeskundigen dragen de positieve effecten van sporten, bewegen en gezonde leefstijl uit; stimuleren gezonde leefstijl van inwoners onder het motto 'Goed voorbeeld doet goed volgen'.	Kerngroep (trekker)	Geen
November 2020	Informatie over 'Voorschoten in Beweging'	Publicatie van het sportakkoord 'Voorschoten in Beweging via platform Voorschoten4kids '.	Sportfondsen Voorschoten (trekker) Voorschoten voor Elkaar	Geen
(Vanaf) December 2020	Procesbegeleiding ontwikkeling lokale vertegenwoordiging sport en bewegen	Start van het proces om te komen tot een lokale sportvertegenwoordiging .	Adviseur lokale sport (trekker) MHC Forescate tv Forescate Voorschoten '97 HSV Adegeest	Service uit de Sportlijn
Januari 2021	Vorbereiden opzetten jongerenpanel	Om jongeren meer te betrekken , stimuleren en enthousiasmeren bij de ontwikkeling/uitvoering van het sportakkoord. Promotie via Instagram, Facebook.	Voorschoten voor Elkaar (trekker jongerenwerk)	Geen

Agenda	Actie	Doel	Partners	Kosten
Januari 2021	Vanuit recente vakinhoudelijke ontwikkelingen en praktijkervaring deskundigheidsbevordering op pedagogisch en didactisch vlak door vakgroep bewegingsonderwijs aan sport- en beweegaanbieders, kinderopvang en ouders.	Inclusief bewegen; kinderen mogen en kunnen meedoen op hun eigen niveau. Positieve sportcultuur met de nadruk op samen bewegen en het ontwikkelen van je eigen beweegidentiteit.	Vakgroep bewegingsonderwijs (trekker) Adviseur lokale sport Sport- en beweegaanbieders Kinderopvang Ouders	Service uit de sportlijn
Januari 2021	Organiseren eerste Sporttafel Voorschoten voor alle sport/beweegaanbieders (sportverenigingen, kinderopvang, onderwijs)	Start van regelmatige ontmoetingsmomenten om te verbinden, informeren, inspireren, kennis en ervaringen te delen	Adviseur lokale sport (trekker) Kerngroep (voor de inhoud)	Service uit de Sportlijn
Januari 2021	Afspreken acties voor periode februari t/m juni 2021	Actieplan 'Voorschoten in Beweging' voor periode februari t/m juni 2021	Voorschoten voor Elkaar (trekker) Kerngroep Eventuele nieuwe partners	Geen

De Kerngroep komt tweemaal per jaar bij elkaar om de activiteiten in het voorgaand halfjaar te evalueren en het actieplan voor het volgend halfjaar op te stellen. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de 'Inspiratielijst activiteiten Voorschoten in Beweging' (bijlage 1).

13. Financiën

Voor de uitvoering van *Voorschoten in Beweging* stelt het Rijk jaarlijks vanuit het Nationaal Sportakkoord voor 2020, 2021 en 2022 € 20.000,= beschikbaar (totaal dus € 60.000,=). Dat uitvoeringsbudget is een aanjaagbudget, met een ondernemende houding worden aanvullende financiën gezocht. We denken daarvoor b.v. aan eigen bijdragen van deelnemers, bijdragen uit het bedrijfsleven, fondswerving, verschuiven en/of bundelen van gemeentelijke bijdragen in het sociaal domein. Eén van de acties in dit akkoord is daarvoor de instelling van een Werkgroep Financiën.

Behalve het uitvoeringsbudget zijn er ook nog 'Services', diensten ter versterking van de partners in *Voorschoten in Beweging*. De Adviseur Lokale Sport (aangesteld door NOC*NSF) heeft oog voor het betrekken van sportaanbieders bij *Voorschoten in Beweging* (maakt deel uit van de Kerngroep), biedt deze services aan en maakt afspraken daarover. Deze adviseur heeft extra ondersteuningsmogelijkheden voor sociale veiligheid bij clubs en het vormen of versterken van een lokale sportvertegenwoordiging. De services hebben voor Voorschoten een waarde van € 7.000,= per jaar.

Met een lokaal preventieakkoord kan uit het nationaal preventieakkoord een tweede uitvoeringsbudget verkregen worden. Dat bedraagt voor de jaren 2021, 2022 en 2023 eveneens jaarlijks € 20.000,=. Door het verbinden van *Voorschoten in Beweging* met een nog te ontwikkelen lokaal preventieakkoord Voorschoten ontstaan mogelijkheden om activiteiten en financiën te combineren. Dat wordt zichtbaar in actieplannen die na het opstellen van het lokaal preventieakkoord gemaakt worden.

Jaar	Budget voor uitvoering activiteiten	
2020	Rijk Nationaal Sportakkoord	€ 20.000
	NOC*NSF Nationaal Sportakkoord diensten ter waarde van	€ 7.000
2021	Rijk Nationaal Sportakkoord	€ 20.000
	NOC*NSF Nationaal Sportakkoord diensten ter waarde van	€ 7.000
	Aanvullende middelen Werkgroep financiën	p.m.
2022	Rijk Nationaal Sportakkoord	€ 20.000
	NOC*NSF Nationaal Sportakkoord diensten ter waarde van	€ 7.000
	Aanvullende middelen Werkgroep financiën	p.m.

14. Bijlagen

Het lokaal sportakkoord '*Voorschoten in Beweging*' heeft twee bijlagen:

- **Bijlage 1:** Inspiratielijst Activiteiten *Voorschoten in Beweging*, met alle tot nu toe bedachte en eventueel uit te voeren activiteiten;
- **Bijlage 2:** eerste Nieuwsbrief *Voorschoten in Beweging*, met de inhoud van *Voorschoten in Beweging* op hoofdlijnen en het actieplan november 2020 t/m januari 2021.

15. Partners Voorschoten in Beweging

Voorschoten, 19 oktober 2020

Kerngroep 'Voorschoten in Beweging'